

stedt, som Professor Vilhelm Andersen har givet, beder jeg den højtærede Minister om at oplæse, for at det høje Ting derigennem kan stifte Bekendtskab med, hvad en af de Mænd, der regnes til vore første Litteraturforskere, mener om den, hvad en Mand, der selv igennem hele sin Virksomhed har betegnet sig som Kristen, mener om dette Spørgsmaal, hvad han mener om Harald Bergstedt som Kunstner, og hvad han mener om den etiske Betragtning, der findes i Bergstedts Værker. Jeg beder den højtærede Minister om at oplæse dette, for at de Medlemmer, som jo ikke har haft nogen Pligt til at gøre sig fuldt bekendt med den ene eller den anden Forfatters hele Virksomhed, kan faa et Skøn over, et smukt formet Skøn over, hvad en saadan Mand mener om denne Virksomhed. Det vil befri mig for at sige andet om Harald Bergstedt end dette, at hans kunstneriske Talent efter min Opfattelse er blandt de ypperste i den yngre Litteratur, og at det overhovedet ikke lader sig forsvare at udelukke Harald Bergstedt, naar man giver Kunsten Understøttelse her i Danmark. Dernæst, at den Opfattelse af Harald Bergstedt som en irreligiøs og umoralsk Personlighed er en fuldkommen Misforstaaelse af denne Mands hele Virksomhed. Hvis man kendte den Maade, hvorpaa Harald Bergstedt modtages ude omkring paa Landet i de folkelige Forsamlingssteder i Provinsen, hvor han oplæser sine skønne Digte og giver Prøver paa sin Skildring af Menneskelivet, saaledes som han ser det, vil man se, hvilken Virkning og hvilken højnende Virkning han har netop ogsaa paa Ungdommen. Alt dette tror jeg, man vil faa Indtryk af ved at høre den Karakteristik af Vilhelm Andersen, som jeg beder den højtærede Minister oplæse. Der vil selvfølgelig ogsaa findes det, som de, der i Dag har angrebet ham, har hæftet sig ved og fremstillet som Uvornhed og Hensynsløshed i Udtrykkene, hvor ogsaa den højtærede Minister meget rigtigt i Finansudvalget har betegnet ham som uvorn og hensynsløs i hans Ord. Saaledes er hans Natur, naar han vil være fuldt ærlig og angribe det, der efter hans Opfattelse er hyklerisk, det, som under Skær af at være moralsk i Virkeligheden er umoralsk, naar han for at være fuldt ærlig maa bruge hensynsløse og uvorne Ord, saa bruger han dem efter sin Natur, men Herregud, hvilken Forfatter, som har betydet noget i denne Verden, er ikke begyndt med at blive stemplet som uvorn og hensynsløs. Man har nævnt Holberg, hvis Penge det er, vi fordeler og uddeler, det er nemlig hans Penge og aldeles

ikke den danske Stats Skatteborgeres Penge, vi uddeler til Litteraturen. Blev Holberg ikke bedømt som uvorn og hensynsløs, blev han ikke bedømt som en Smædeskriver, der havde til Hensigt at forfølge personlige Fjender? Indgik ikke Øen Anholt's Ejer med Anmodning til Kongen om at faa hans „Peder Paars“ brændt, fordi det var en skammelig og nederdrægtig Skildring af denne Øs Beboere? Standsede ikke en religiøs Retning i Tiden i lang Tid hans Komedier? Jo, men Eftertiden valfarter til Holbergs Minde, paa samme Maade som den franske Stat har betegnet de Sændefæd fra alle Lande, som nu er kommet til Molières Hus, som en Pilgrimsfærd fra allierede over hele Verden, som kommer for at hædre dette store Lys indenfor den franske Nation, dette Lys, der blev betegnet af „Den hellige Kabale“ som gudsbespottelig og usædelig, saa længe han levede. Jeg haaber, de Mænd, som har stillet deres Ændringsforslag og motiveret dem saa udæskende overfor de to Forfattere, vil æske denne Rigsdags Skøn derover, jeg tror, at en Afgørelse paa dette Punkt langt fra vil vanskeliggøre, men vil lette en videre Forhandling om hele dette Spørgsmaals bedst mulige Ordning, og jeg opfordrer alle, der respekterer Litteraturens Frihed, som respekterer Aandens Frihed, til at stemme imod det Ændringsforslag, der er stillet af de to ærede Medlemmer.

Pinstrup: Jeg skal gøre nogle Bemærkninger til de Udtalelser, der er faldet, siden jeg sidst havde Ordet. Jeg skal først sige til det ærede Medlem Hr. Sundbo, Socialdemokratiets udmærkede Ordfører, at det, han anførte til Forsvar for en offentlig Anerkendelse af Harald Bergstedt, var, at det var en begavet ung Mand. Ja, vi har adskillige begavede unge Mænd her i Landet, Mænd, som jeg ogsaa tror kan skrive, og hvis det er tilstrækkelig Adkomst til at faa Understøttelse paa Finansloven, kan Listen blive meget lang. Jeg vil gøre en Bemærkning til de andre Talere og gemme mine Bemærkninger til den højtærede Minister til sidst.

Den ærede Ordfører Hr. N. Johan Laurzen udtalte, at der var en formel Forskel mellem det Fortilfælde, jeg fremdrog fra 1917—18, og dette. Det har han ganske Ret i, men der er alligevel ogsaa det Lighedspunkt, at Folketinget, efter at den paagældende Forfatterinde var optaget paa Listen over de Forfattere, der har fast Understøttelse, ved tredje Behandling fortrød det og erkendte, at man havde gjort en Fejl, og søgte at faa den rettet. Den ærede Ordførers Tale var for øvrigt noget